

דְּעַלְמָא, דְּכִלְהוּ יְהִיבוּ לִיהּ חֵילָא, לְבַתָּר אַתְרָק
עֲלֵיהּ רוּחָא דְחַיֵּי כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (בראשית ב)
וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשַׁמַת חַיִּים וְגו' לְבַתָּר קָם וַיֵּדַע
דְּאִיהוּ מַעִילָא וְתַתָּא, וַיְכַדִּין אַתְדַבֵּק וַיֵּדַע
חֻכְמָה עֲלָאָה.

בְּגוֹזְנָא דָּא כָּל בַּר נֶשׁ דְּעַלְמָא אִיהוּ כָּלִיל
מַעִילָא וְתַתָּא, וְכָל אֵינוֹן דִּידְעִין
לְאַתְקַדְשָׁא בְּהַאי עַלְמָא כְּדָקָא יְאוּת, כַּד
אוֹלִידוּ בַר, מְשַׁכִּין עֲלֵיהּ רוּחַ קְדִישָׁא מֵאַתְרָ
דְּכָל קְדִישֵׁי נַפְקִין מִנֵּיהּ, וְאַלִין אַקְרוּן בְּנִין
לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּגוּפָא אַתְעַבִּיד
בְּקַדוּשָׁה כְּדָקָא יְאוּת, הַכִּי נִמְי יְהִיבִין לִיהּ
רוּחָא מֵאַתְרָ עֲלָאָה קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי וְהָא
אַתְמַר.

הָא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְזַמִּין בַּר נֶשׁ לְמִיָּהֵב
חוּשְׁבִין עוֹבְדוּי עַד לָא יִפּוּק מַעַלְמָא,
הֵהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְחוּשְׁבִין אִיהוּ, דְּגוּפָא
וְנִשְׁמַתָּא יְהִיבֵי חוּשְׁבָנָא. לְבַתָּר נִשְׁמַתָּא
אַתְפְּרָשָׁא מִנֵּיהּ, וְגוּפָא תֵב לְאַרְעָא, וְכֹלָא תֵב
לְאַתְרֵיהּ דְּאַתְנַסִּיב מִתַּמָּן וְהָא אוּקְמוּהָ, עַד
זַמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זַמִּין לְאַחֲרֵיא מִתִּיָּא
כֹּלָא גְנִיז קַמֵּיהּ.

וְהֵהוּא גוּפָא מִמָּשׁ וְהֵהוּא נִשְׁמַתָּא מִמָּשׁ
זַמִּין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְבָּא
לְעַלְמָא כְּמַלְקַדְמִין וּלְחַדְתָּא אַנְפֵי עַלְמָא
הָדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיה כו) יַחֲיוּ מִתִּיךְ נְבִלְתֵי
יְקוּמוּן. וְהֵהוּא נִשְׁמַתָּא מִמָּשׁ גְּנִיזָא קַמֵּי
קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתֵבַת לְאַתְרָהּ כְּפּוּם אַרְחָהּ
כְּמָה דְאַתָּ אָמַר וְהַרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְלְזַמְנָא דְזַמִּין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַחֲרֵיא מִתִּיָּא, זַמִּין אִיהוּ לְאַרְקָא טְלָא
מְרִישֵׁיהּ עֲלֵיהּ, וּבְהֵהוּא טְלָא יְקוּמוּן כֹּלָא
מַעַפְרָא.

הָאָדָם, נָטַל עֲפָרוֹ מִמְקוֹם
הַמְקַדָּשׁ, וּבָנָה אֶת גּוּפוֹ מֵאַרְבַּעַת
הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם, שְׁפָלָם נִתְּנוּ
לוֹ כַּחַת. אַחֵר כִּף הַרִיק עָלָיו רוּחַ
חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ב) וַיִּפַּח
בְּאַפּוֹ נְשַׁמַת חַיִּים וְגו'. אַחֵר כִּף
קָם וַיֵּדַע שֶׁהוּא מִמַּעַלָּה וּמִטָּה,
וְאָז נִדְבַק וַיֵּדַע אֶת הַחֻכְמָה
הָעֲלִיוֹנָה.

כְּמוֹ זֶה כָּל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם הוּא
כָּלוּל מִמַּעַלָּה וּמִטָּה, וְכָל אוֹתָם
שֶׁיּוֹדְעִים לְהַתְקַדֵּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה
כְּרְאוּי, כְּשֶׁמוֹלִידִים בֵּן, מוֹשָׁכִים
עָלָיו רוּחַ קְדִישָׁה מִהַמְקוֹם שֶׁכָּל
הַקְּדוּשִׁים יּוֹצְאִים מִמֶּנּוּ, וְאֵלוֹ
נִקְרָאִים בְּנִים לְקַבְ"ה. מִשׁוּם
שֶׁהַגּוּף נַעֲשֶׂה בְּקַדְשָׁה כְּרְאוּי, כִּף
גַּם נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ מִמְקוֹם עֲלִיוֹן
קְדוֹשׁ כְּרְאוּי, וְהַרִי זֶה נִתְבָּאָר.

בֵּא רְאָה, בְּשַׁעֲהַ שְׁעִתִּיד אָדָם
לְתַת חֻשְׁבוֹן מַעֲשָׂיו טָרַם יֵצֵא מִן
הָעוֹלָם, אוֹתוֹ הַיּוֹם הוּא יוֹם
הַחֻשְׁבוֹן שֶׁגּוּף וּנְשָׁמָה נוֹתְנִים
חֻשְׁבוֹן. אַחֵר כִּף הַנְּשָׁמָה נִפְרָדַת
מִמֶּנּוּ, וְהַגּוּף שָׁב לְאַרְץ, וְהַכֹּל
שָׁב לְמִקְוָמוֹ שֶׁנִּלְקַח מִשָּׁם, וְהַרִי
פְּרֻשָׁה. עַד הַזְּמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עֲתִיד לְהַחֲיוֹת מֵתִים, הַכֹּל
גְּנוּז לְפָנָיו.

וְאוֹתוֹ גּוּף מִמָּשׁ וְאוֹתָהּ נִשְׁמָה
מִמָּשׁ עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַשִּׁיב לְעוֹלָם כְּמוֹ מִקְדָּם
וּלְחַדֵּשׁ אֶת פְּנֵי הָעוֹלָם. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב (ישעיה כו) יַחֲיוּ מִתִּיךְ
נְבִלְתֵי יְקוּמוּן. וְאוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה
מִמָּשׁ גְּנוּזָה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְשָׁבָה לְמִקְוָמָהּ כְּפִי דְרַפְּהָ,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַרוּחַ תָּשׁוּב אֶל
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וּבְזַמֵּן
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד
לְהַחֲיוֹת מֵתִים, עֲתִיד הוּא לְהַרִיק
טַל מֵרָאשׁוֹ עֲלֵיהֶם, וּבְאוֹתוֹ הַטַּל
כֹּלָם יְקוּמוּ מִהַעֲפָר.

זְהוּ שְׁכַתוּב (שם) כִּי טַל אֲוֵרוֹת טַלְדָּה. מֵה זֶה טַל אֲוֵרוֹת? אֲוֵרוֹת מִמָּשׁ מֵאוֹתָם הָאֲוֵרוֹת שֶׁל מַעֲלָה שִׁבְהֵם עֲתִיד לְהִרְיֵק חַיִּים לְעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁעֵץ הַחַיִּים יִרְיֵק חַיִּים שְׁלֹא פּוֹסְקִים לְעוֹלָמִים. שְׁהָרִי עֲכָשׁוּ פּוֹסְקִים מִשּׁוּם שֶׁהִנְחֵשׁ הָרַע הִזָּה שׁוֹלֵט וְהַלְבְּנָה מִתְּפֹסָה. וּמִשּׁוּם כֶּף פְּכִיכּוֹל פּוֹסְקִים מִיָּמִיו, וְהַחַיִּים לֹא שׁוֹלְטִים בְּעוֹלָם כְּרֵאוּי.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע, שֶׁהוּא הִנְחֵשׁ הָרַע, יִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ כְּרוּף הוּא יַעֲבִיר אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ. וְאֶחָד שֶׁהוּא יַעֲבִיר מִן הָעוֹלָם, הַלְבְּנָה לֹא תִתְּפֹסָה. וְהַנְּהַר שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא, לֹא יִפְסְקוּ מַעֲבִינָיו. וְאֵז כְּתוּב (ישעיה ל) וְהִזָּה אוֹר הַלְבְּנָה כְּאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אִם תֵּאמַר שֶׁכֵּל הַגּוֹפּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם יִקּוּמוּ וְיִתְעוֹרְרוּ מִן הָעֶפֶר - אוֹתָם הַגּוֹפּוֹת שֶׁנִּשְׁטְעוּ בְּנִשְׁמָה אַחַת מֵהַיְהִיָּה מֵהֶם? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתָם הַגּוֹפּוֹת שֶׁלֹּא זָכוּ וְלֹא הִצְלִיחוּ, הָרִי הֵם כְּלֵא הָיוּ. כְּמוֹ שֶׁהָיוּ עֵץ יָבֵשׁ בְּעוֹלָם הַהוּא, כֶּף גַּם בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן. וְהַגּוֹף הַאֲחֵרוֹן שֶׁנִּשְׁטַע וְהַצְּלִיחַ וְנִטַּל שְׂרָשׁוֹ כְּרֵאוּי יָקוּם.

וְעֲרִי כְּתוּב (ירמיה יז) וְהִזָּה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל מַיִם וְגו' וְהִזָּה עָלָהּ רַעַן וְגו'. שֶׁעֲשֵׂה פְרוֹת וְנִטַע שְׂרָשִׁים וְהַצְּלִיחַ כְּרֵאוּי. וְעַל אוֹתוֹ גּוֹף רֵאשׁוֹן שֶׁלֹּא עָשָׂה פְרוֹת וְלֹא נִטַע שְׂרָשִׁים [ולא נָבַח וְלֹא הִצְלִיחַ], כְּתוּב (שם) וְהִזָּה כְּעֵרְעֵר בְּעָרְבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֹא טוֹב וְגו'. כִּי יָבֹא טוֹב - זוֹ תַחֲחִית הַמַּתִּים.

הָרָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה כו) כִּי טַל אֲוֵרוֹת טַלְדָּה. מֵאֵי טַל אֲוֵרוֹת, אֲוֵרוֹת מִמָּשׁ מֵאֵינֻן נְהוּרִין דְּלַעֲיֵלָא דְּבַהוּן זְמִין לְאַרְקָא חַיִּין לְעֵלְמָא, בְּגִין דְּאֵילְנָא (דף קלא ע"א) דְּחַיִּי יִרְיֵק חַיִּין דְּלֵא פְּסִקִין לְעֵלְמִין, דְּהָא הַשְׁתָּא פְּסִקִין בְּגִין דְּהָא חוּיָא בִישָׂא שְׁלֵטָא וְאִתְּכַפִּי סִיְהָרָא. וּבְגִין כֶּף פְּכִיכּוֹל פְּסִקִין מִיָּמִיו וְחַיִּין לֹא שְׁלֵטִין בְּעֵלְמָא כְּדָקָא יָאוּת.

וּבְתַהוּא זְמַנָּא הַהוּא יֵצֵר הָרַע דְּאִיהוּ חוּיָא בִישָׂא יִסְתַּלַּק מִמָּשׁ לְעֵבֵר לִיהַ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה דְּאִתְּמַר (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ. וְלִבְתַּר דְּאִיהוּ יִתְעַבֵּר מִמָּשׁ, סִיְהָרָא לֹא אִתְּפִסָּא, וְנִהָרָא דְּנִגִיד וְנִפְיָק לֹא יִפְסְקוּן מִבּוֹעוּי, וְכַדִּין פְּתִיב, (ישעיה ל) וְהִזָּה אוֹר הַלְבְּנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה אֵי תִימָא דְּכָל גּוֹפִין דְּעֵלְמָא יִקּוּמוּן וְיִתְעוֹרוּן מִמָּשׁ, אֵינֻן גּוֹפִי דְּאִתְּנַטְיֵעוּ בְּנִשְׁמָתָא חָדָא מֵהַיְהִיָּה מִנְיָהּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵינֻן גּוֹפִין דְּלֹא זָכוּ וְלֹא אֶצְלָחוּ הָרִי אֵינֻן כְּלֵא הוּוּ, כְּמָה דְּהוּוּ עֵץ יָבֵשׁ בְּהַיָּה עֵלְמָא הַכִּי נִמְי בְּהַהוּא זְמַנָּא, וְגוֹפָא בְּתַרְאָה דְּאִתְּנַטַע וְאֶצְלַח וְנִטַּל שְׂרָשׁוֹי כְּדָקָא יָאוּת יָקוּם.

וְעֲרִיָּה פְּתִיב, (ירמיה יז) וְהִזָּה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל מַיִם וְגו' וְהִזָּה עָלָהּ רַעַן וְגו'. דְּעַבְדַּי אֵיבִין וְנִטַע שְׂרָשִׁין וְאֶצְלַח כְּדָקָא יָאוּת. וְעַל הַהוּא גּוֹפָא קְדָמָא דְּלֵא עַבְדַּי אֵיבִין וְלֹא נִטַע שְׂרָשִׁין (ולא נָבַח וְלֹא אֶצְלַח) פְּתִיב, (ירמיה יז) וְהִזָּה כְּעֵרְעֵר בְּעָרְבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֹא טוֹב וְגו'. כִּי יָבֹא טוֹב דָּא תַחֲחִית הַמַּתִּים.